

Vajsenhusianerbladet

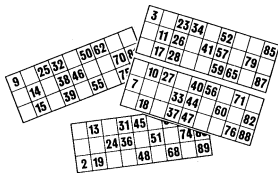

udgivet af foreningen

DET GODE MINDE

Kom til...

**Byens
Bedste
Bankospil**

i
DET GODE MINDE
Det finder sted på
Det Kgl. Vajsenhus
i Festsalen

**Torsdag,
den 16. november
kl. 19:00 præcis**

Præmierne er traditionen tro gode

**KOLONIAL- og
SLAGTERVARER.**

Mange sidegevinster
- også til børnene.

Alle er velkomne - ingen tilmelding !

Deltagelse i Bankospillet koster

kr. 50,00

for 2 gennemgående plader i 8 spil
(Ekstra gennemgående plader
koster 10 kroner pr. plade.)

Prisen er inkl. kaffe og småkager
til de voksne eller
1 sodavand til børnene.

BOWLING 2000

**Lørdag den 7. oktober
kl. 17:00**

i

**Axelborg Bowling Center
Axeltorv 3 A**

Program:

2 timers bowling

med rød-kegle konkurrence

efterfulgt af

3-retters menu

(Drikkevarer for egen regning)

Pris er for medlemmer og evt. ledsager

kr. 90,- pr. person

Gæstepris: kr. 300,-

Tilmelding skal ske inden den 16. september 2000
på giro nr. 102-0390

Husk at anføre navn, medlemsnr. og tlf. nr.!

Afslutning

Det var med vemod, at formanden og den gamle redaktør d. 16. Juni overværede den sidste uddeling af eksamensbeviser i den gamle gymnastiksal, som snart ikke vil være mere.

Salen var fyldt med elever og pårørende, og efter ”Se det summer af sol” holdt forstanderen en tale, som nok gav eleverne stof til eftertanke. Orkesteret spillede nogle numre, - hvor er de dog blevet

dygtige - orkesteret har fået et helt professionelt tilsnit. 11 elever fra 9. og 11 elever fra 10. klasse modtog deres afgangsbeviser.

Jeg husker, at for 70 år siden oplæste forstanderen hver enkelt elevs gennemsnitskarakter i hele salens påhør. Da det nogle år senere blev min tur, var ingen i tvivl om, at lille Henning var en absolut nummer sidst i ottende afgangsklasse. Det var mig dog en trøst, at der stod i Bibelen, at de sidste skulle blive de første.

Som det kunne ses i sidste nummer, uddelte Inger Riska kammeratskabspræmier. Derefter blev Carl Gandrups ”Lykken er ikke gods eller guld” sunget. Sangen, som er 100 år gammel i år, er blevet den mest foretrukne sang ved Vajsenhusets arrangementer.

Til sidst sang eleverne Feriesangen, så hele huset rystede. Om murene slog revner og taget løftede sig betød jo ikke så meget, da huset snart skal rives ned.

Derefter var der reception i festsalen for de udgående elever og deres pårørende.

Den gamle gymnastiksal

Det vil være naturligt her at give en kort beretning af gymnastiksalens 125 årige historie. Man kan vel gætte på, at ca. 2.500 elever har modtaget deres afgangsbevis her. Førstesalen var jo forstanderens embedsbolig, så det er jo særlig gymnastiksalen, som gemmer de gamle minder. Det er mere end 100 år siden, at skolen arrangerede møder for de udgåede elever, Mandag og Torsdag for henholdsvis de unge piger og mænd. Derudover var der også fællesmøder med oplæsning eller optræden.

Da der omkring 1900 skete et brud mellem skolen og DGM, stiftede skolen sin egen ungdomsforening. På billedet fra gymnastiksalen 1908 holder denne ungdomsforening en oplæsningsaften med fordelte roller. Det var viceinspektør Sommer, der ses i midten, som ledede disse aftener.

Siden dengang er gymnastiksalen bygget om flere gange, således blev der bygget en scene, hvorunder man anbragte borde og stole til ungdomsmøderne. Skolekomedier med eleverne som aktører blev det dog aldrig til i Chr. Ottesens tid som forstander.

Dansebilledet er fra 1927, hvor man øver sig til den store 200 års jubilæumsfest. ”Stræk og bøj, dans til venstre, stræk og bøj, dans til højre, chassee 2. 3. og 4” forfra igen osv.

Er der mon nogle af de ældre medlemmer, som kan finde sig selv på billedet? Danseundervisning i gamle danse fik vi hos frk. Brix. I moderne dans havde vi i min tid fru

Elly Flindt (Moder til Flemming Flindt). Senere kom fru Frida Wilquin, som underviste i dans og gymnastik.

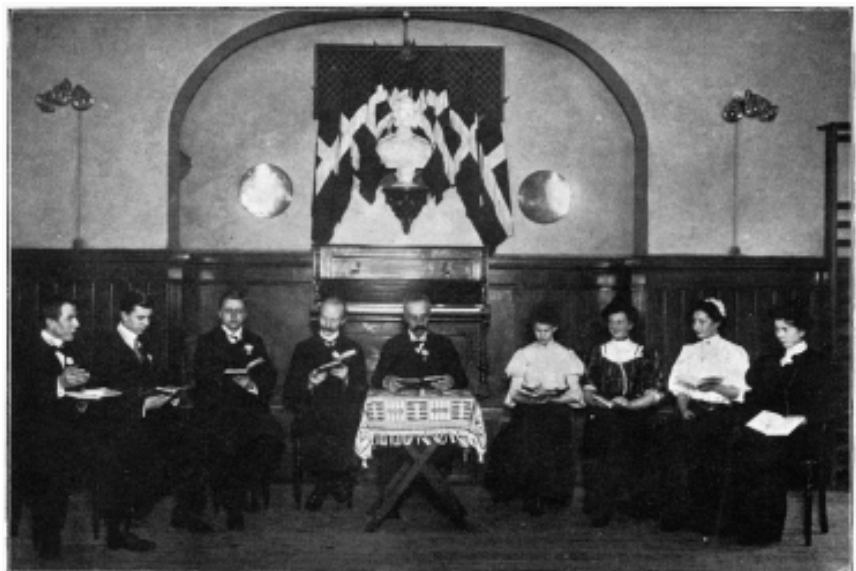
Til stiftelsesfesten dansede de fire små klasser i gymnastiksalen og de fire ældste i festsalen, hvor der blev serveret smørrebrød og sodavand.

I gymnastiktimerne stod hr. Sven Schov med sit spanskrør og sørgede for, at vi kunne komme over hesten. Svedige var vi, og det bedste var, at vi kunne få et varmt bad en gang om ugen, når man kun havde en koldt vandshane og et blikvandfad derhjemme. Det var helt uvurderligt.

Koncerterne med skolens kor og strygeorkester var faste til både stiftelsesfest og

eksamensafslutning hvert år. Det var ret store værker, som vi opførte, fx. Agnus Dei, Elverskud og andet lignende. Vor fabelagtige spillelærer Hans J. Larsen havde arrangeret orkesterstemmerne, vore nodebøger var håndskrevne. Desværre er de fleste af disse klenodier bortkommet. For de fleste af os er alle disse oplevelser fra gymnastiksalen for evigt brændt ind i vore erindringer.

Efter eksamensafslutningen i år foreslog Inger Riska, at skolen lod udtage nogle mursten, som efter rensning kunne forsynes med en lille mindeplade med indskriptionen: ”Vajsenhusets gymnastiksal 1875 – 2000”, som så skulle sælges til fordel for skolen.

Musikhistorisk

Musikhistorisk Museum har udsendt sin årsberetning for 1999, som man kan købe i museet for 50 kr. Over halvdelen af årsberetningen omhandler sang- og musikundervisningen på Vajsenhuset.

Det er museets direktør, som har redigeret årsskriftet, og det er naturligt, at selve det historiske er det væsentlige for museet. Derfor er der ting af særlig interesse for Vajsenhusianere, som er udeladt i beretningen. Da en del af beretningen vil blive aftrykt i dette blad, vil de udeladte ting blive trykt her. Vi begynder så her at fortælle om sang- og musikundervisningen:

Sangundervisningen

Foruden at bibringe børnene de mest almindelige skolekundskaber, blev der lagt stor vægt på, at børnene blev opdraget i den kristne tro, hvortil hørte salmesang, og så længe Vajsenhuskirken eksisterede, var der ansat en kantor og en organist til at indøve og lede kirkesangen med børnene.

I 1791 ansattes en syngemester, Hans Henning Jensen, som dog snart blev kantor i Roskilde. Hans efterfølger Niels Nissen virkede i Vajsenhuskirken fra 1792 til 1793. Han blev afløst af Johan Elias Luplau 1793 til 1797, hans efterfølger Gert Didrich Buch virkede kun i kort tid på grund af branden, som lagde hele skolen i aske.

I 1806 købte skolen Købmagergade 44, som også led stærkt under Københavns bombardement og først i 1824 opnåede Vajsenhuset sin gamle status. Samme år genindførtes sangundervisningen, idet man ansatte Otterdahl. I hans anbefaling stod, at Otterdahl var elev af Organist Krossing, han havde lært generalbas og uddannet sig til organist. Otterdahl forestod sangundervisningen ved Vajsenhuset frem til 1831, og det var således ham, der ledede sangen til Vajsenhusets 100 års jubilæum, hvor Vajsenhusets børnekor optrådte for første gang.

Jubilæet var en stor begivenhed med deltagelse af den kongelige familie foruden grever og baroner og mange øvrigheds-personer.

Da der i 1831 skulle findes en afløser for Otterdahl, faldt valget på Carl Joachim Borchorst, der tillige var sanglærer ved søetatens drengeskole, og som var blevet varmt anbefalet af C. E. F. Weyse.

Borchorsts interesse for sangundervisning af børn gav sig blandt andet udtryk i udgivelser af 3- og 4-stemmige sange for lige stemmer, såsom *Trestemmige og førstemmige Sange til Brug ved Skoleundervisningen* (udgivet på eget forlag i 1838) med sange af bl.a. Weyse og Henrik Rung og de *Six førstemmige Sange, komponerede for det kongelige Vaisenhuus. Udgivne og Stiftelsens høie Direktion underdanigst tilegnede af C. Borchorst.*

Da Weyse i 1837-38 komponerede melodierne til B. S. Ingemanns morgensange, skrev han til Ingemann, at han kunne få sine sange at høre i Vajsenhuset, hvor børnene under Borchorsts ledelse sang dem førstemmigt. Da Weyses bolig ikke lå langt fra Vajsenhuset, var han ret ofte til stede ved børnenes undervisning og glædede sig over deres sang: *»Jeg har oftere hørt Vaisenhusets Elever synge, og hvad de have præsteret, har ikke allene fyldstgjort enhver billig Fordring, men har endogsaa overtruffet min Forventning om, hvad der i Skolen kunde præsteres.«* Også Borchorsts engagement gjorde indtryk: *»Det Menneske har virkelig et eget Talent til at faa disse Børn i Gang; men han selv gaar til Grunde derved, (han har faaet Blodspytning,) hvis han ikke snart, ved Gagetillæg, bliver sat i Stand til at holde sig en Medhjælper; hvortil der, trods Autoritæternes Tilfredshed med ham, kun er ringe Udsigt«.* I 1838 kunne man endvidere på stiftelsesdagen den 11.

oktober høre børnekoret opføre en »Cantate for fire lige Stemmer uden Accompanement komponeret for det kongelige Vaisenhuus« skrevet af Weyse til lejligheden, og i vinteren 1840-41 komponerede Weyse yderligere tolv trestemmige sange på Borchorsts bestilling. Borchorst fik i 1841 prædikat af »Kongelig Syngemester«, og to år senere fik han tilladelse til at holde pastoralseminariets messeøvelse på Vajsenhuset. Han døde ugift i 1844.

I 1841 var kantor ved Helligåndskirken, kammerassessor Niels Lund, blevet ansat på Vajsenhuset som sanglærer, og syv år senere begyndte han endvidere at undervise en del af drengene i violinspil. Han blev således Vajsenhusets første instrumentallærer. I de følgende år blev undervisningen udvidet, og den forblev under Niels Lunds ledelse frem til 1891 - året efter at han grundet lang og dygtig tjeneste var blevet forfremmet til justitsråd. Niels Lund døde i 1894.

Kantate af C.E.F. Weyse komponeret til Vajsenhusets børnekor i 1838.

Foto: Ole Woldbye og Pernille Klemp

Vajsenhusianernes Forening DET GODE MINDE

Formand:

Inger Riska Cervino, årg. 1960
Slotsherrens Have 115
2610 Rødovre
Tlf. 36 70 77 50

Næstformand:

Rene Fleischer, årg. 1988
Norbyvej 15
2720 Vanløse
Tlf. 38 71 72 39

Kasserer:

Hanne Presutti, årg. 1957
Mariehøj 88
2610 Rødovre
Giro 102-0390
Tlf. 36 72 17 85

Jette Henriksen, årg. 1955
Borgdal 22
2770 Kastrup
Tlf. 32 51 98 31

Niels Danhøj, årg. 1990
Valbygaardsvej 79, st.tv.
2500 Valby
Tlf. 36 17 19 04

Foreningens mobiltelefonnummer, 26 88 00 11, vil fremover være foreningens eneste telefonkontakt for medlemmerne til bestyrelsen og den skal anvendes ved enhver kontakt.

Legatuddeling

Næste legatuddeling finder sted i november måned.

Ansøgningen skal være skrevet personligt af ansøgeren og kontingent for 2000 skal være betalt. Ansøgningsfristen er 31. oktober 2000. Det er naturligvis for alle medlemmer, uanset hvor de bor.

Ansøgningsskema kan rekvireres på Det Kgl. Vajsenhus tlf. 33 93 03 26 eller hos foreningen på telefon 26 88 00 11.

Der kan søges til mange formål f.eks. hjælp til bolig, varme, istandgørelse, studiehjælp, studierejse til udlandet, eller et akut behov af hvad art det måtte være. HUSK at meddele i ansøgningen, hvornår du gik ud af skolen, dit CPR-nr., ligesom din adresse skal være angivet, helst med evt. telefonnummer.

Ring ikke for at høre om hvordan resultatet er blevet. Det besvares ikke pr. telefon, og alle ansøgere får direkte besked.

Bestyrelsen

**Undgå afbrydelse i tilsendelse af Vajsenhusianerbladet ved flytning:
Gå på det lokale posthus og udfyld et portofrit flyttekort.
Skriv 3832 Vajsenhusianerbladet. Giv også besked til kassereren.**

Aktivitetsskalender

DET GODE MINDE

07.10	Bowling (se annoncen)	kl. 17:00
16.11	Banko	kl. 19.00
20.01	Stiftelsesfest	kl. 18:00

Det Kgl. Vajsenhus

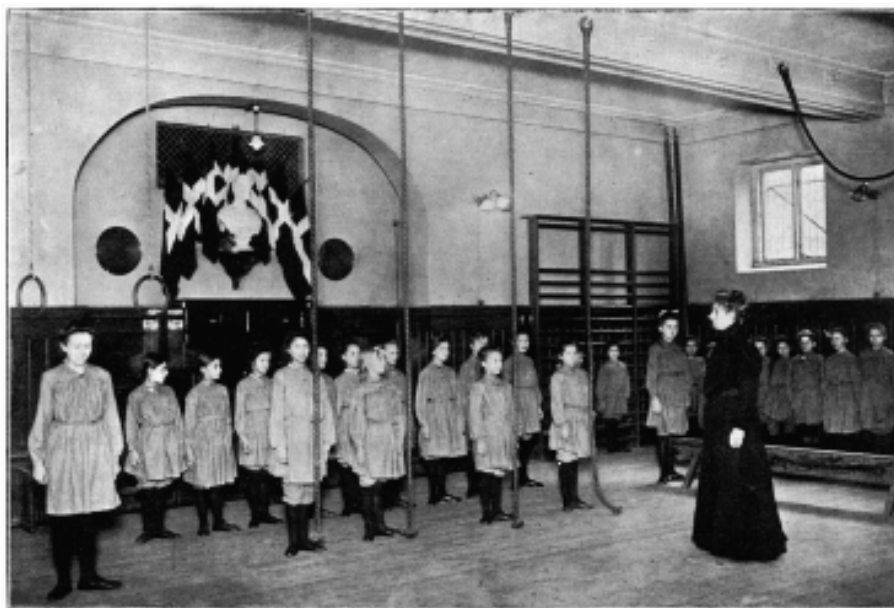
02.10	Mandagsmøde	kl. 19:30
06.11	Mandagsmøde	kl. 19:30
04.12	Mandagsmøde	kl. 19:30

Dødsfald

Vi har mistet vort ældste medlem, *Gerda Northon Andersen, f. Danielsen*, årgang 1922. Hun fortalte ofte med glæde om sin skolegang på Vajsenhuset, og hun deltog flittigt og aktivt gennem årene i foreningens møder.

Lise Bisgaard, f. Stannius afgik ved døden den 28. maj. Lise var uddannet i sang og optrådte tidlige ved DGMs møder på Bomhusvej. Hun var et særdeles aktivt medlem op gennem alle årene.

Æret være deres minde!

Frøken Brix og hendes gymnastikpiger.